

บทที่ 3

ระเบียบวิธีการศึกษา

หลังจากที่ได้ศึกษาและทบทวนแนวคิด ทฤษฎีและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ในบทนี้จึงเป็นการกำหนดระเบียบวิธีการศึกษา เพื่อให้เกิดวิธีการแสวงหาคำตอบตามวัตถุประสงค์ที่สนใจ ศึกษาอย่างเป็นระบบ โดยระเบียบวิธีในการศึกษาความร่วมมือในการป้องกันปัญหาเสพติดระหว่างองค์การภาครัฐและองค์การภาคเอกชน ศึกษาเฉพาะศูนย์อำนวยการประสานงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดภาคเยาวชน (ศอ.ปส.ย.) นั้น มีหัวข้อดังต่อไปนี้

1. ประเด็นในการศึกษา
2. แนวคิดสำคัญที่ใช้ในการศึกษา
3. การเก็บและรวบรวมข้อมูล
4. ประชากรเป้าหมายและกลุ่มตัวอย่าง
5. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา
6. การตรวจสอบข้อมูล
7. ขั้นตอนการดำเนินการกับข้อมูล

โดยแต่ละหัวข้อมียรายละเอียด ดังต่อไปนี้

ประเด็นในการศึกษา

จากกรอบในการศึกษาข้างต้น สามารถกำหนดเป็นประเด็นหลักในการศึกษา เพื่อใช้สำหรับสำรวจและรวบรวมข้อมูล ได้ดังต่อไปนี้

1. ประเด็นกระบวนการสร้างความร่วมมือ
 - ความร่วมมือของ ศอ.ปส.ย. ส่วนกลางมีจุดเริ่มต้นหรือความเป็นมาอย่างไร
 - กระบวนการในการสร้างความร่วมมือเป็นไปอย่างไร
2. ประเด็นโครงการ/กิจกรรมที่เกิดขึ้นจากความร่วมมือ
 - ในแต่ละโครงการ/กิจกรรมที่เกิดขึ้นจากความร่วมมือ มีองค์การใดเข้ามาเกี่ยวข้องบ้าง

และมีบทบาทอย่างไร

3. ประเด็นรูปแบบการบริหารจัดการความร่วมมือ

- การสร้างความร่วมมือของ ศอ.ปส.ย. ส่วนกลาง ส่งผลให้เกิดรูปแบบการบริหารจัดการความร่วมมือเป็นไปในรูปแบบใด ตามแนวคิดของ Agranoff และ McGuire (2003)

4. ประเด็นทักษะความสามารถในการบริหารจัดการความร่วมมือ

- ในการสร้างความร่วมมือระหว่างองค์การ ส่งผลให้ข้าราชการต้องมีทักษะความสามารถใดบ้างในการบริหารจัดการความร่วมมือ

5. ประเด็นผลลัพธ์

- การสร้างความร่วมมือของ ศอ.ปส.ย. ส่วนกลางที่เกิดขึ้น ได้ก่อให้เกิดผลลัพธ์ต่อจุดมุ่งหมายของความร่วมมืออย่างไร

แนวคิดสำคัญที่ใช้ในการศึกษา

แนวคิดสำคัญที่ใช้ในการศึกษาตามกรอบแนวคิดในบทที่ผ่านมาและตามประเด็นในการศึกษาข้างต้น ได้แก่ แนวคิดรูปแบบของการบริหารจัดการความร่วมมือ (Models of Collaborative Management) ของ Agranoff และ McGuire (2003, pp.43-63) ซึ่งได้จำแนกรูปแบบของการบริหารจัดการความร่วมมือออกเป็น 6 รูปแบบ ที่แตกต่างกัน ดังนี้

1. รูปแบบการบริหารจัดการบนฐานแห่งขอบเขตภาระหน้าที่ (Jurisdiction-Based Management Model)
 2. รูปแบบการละเว้นความร่วมมือ (Abstinence Model)
 3. รูปแบบความร่วมมือแนวตั้ง (Top-Down Model)
 4. รูปแบบความร่วมมือแบบผู้ให้และผู้รับ (Donor-Recipient Model)
 5. รูปแบบความร่วมมือแบบปฏิกิริยาโต้ตอบ (Reactive Model)
 6. รูปแบบความร่วมมือตามความพอใจ (Contented Model)
- โดยแนวคิดแต่ละรูปแบบได้แสดงรายละเอียดทั้งหมดในบทที่ผ่านมา

การเก็บและรวบรวมข้อมูล

ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาในหัวข้อความร่วมมือในการป้องกันปัญหายาเสพติดของ ศอ.ปส.ย. โดยรวมประกอบด้วยข้อมูล 2 ประเภท คือ ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) และข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ซึ่งข้อมูลแต่ละประเภทได้สำรวจและรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ดำเนินการรวบรวมโดยการวิจัยเอกสาร (Documentary Research) ซึ่งข้อมูลทุติยภูมิในการศึกษามีตั้งแต่ข้อมูลในด้านแนวคิด ทฤษฎีและผลงานวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เป็นองค์ความรู้พื้นฐานในการสร้างความเข้าใจในปรากฏการณ์ความร่วมมือของ ศอ.ปส.ย. ที่เกิดขึ้น โดยแหล่งข้อมูลเหล่านี้ สามารถรวบรวมได้จาก หนังสือ บทความ วารสาร รายงาน เอกสาร และบทความอิเล็กทรอนิกส์ ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ซึ่งสามารถค้นคว้าและรวบรวมได้จากห้องสมุดของมหาวิทยาลัยและห้องสมุดของหน่วยงานราชการ อันได้แก่ ห้องสมุดของสำนักงาน ป.ป.ส. รวมถึงสามารถรวบรวมได้จากอินเทอร์เน็ต

นอกจากนี้ ที่สำคัญข้อมูลทุติยภูมียังรวมถึงข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับความร่วมมือของ ศอ.ปส.ย. ซึ่งเป็นข้อมูลที่ปรากฏอยู่ในหนังสือ บทความ วารสาร รายงาน เอกสาร หนังสือราชการ บันทึกการประชุมและบทความอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งสามารถรวบรวมได้จากสำนักงาน ป.ป.ส. จากสมาคมองค์กรพัฒนาเอกชนเพื่อการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดภาคพื้นเอเชีย-แปซิฟิก (สปส.อป.) และจากเยาวชนและองค์กรภาคเยาวชนที่เข้าร่วมเป็น ศอ.ปส.ย.

2. ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) ข้อมูลปฐมภูมิในการศึกษาได้จากข้อมูลเชิงประจักษ์ ในภาคสนาม (Field) โดยมีการสำรวจข้อมูล 2 วิธีการ ดังนี้

2.1 การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) เป็นวิธีการศึกษาเพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกตามประเด็นที่เกี่ยวข้อง โดยเป็นการสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง (Non-Structure Interview) หรือเป็นการสัมภาษณ์ที่ปรับเปลี่ยนตามสถานการณ์อย่างเป็นธรรมชาติ เพื่อให้ได้คำตอบจากความคิดและความรู้สึกของผู้ถูกสัมภาษณ์อย่างแท้จริง และใช้ความสัมพันธ์อย่างไม่เป็นทางการเพื่อใช้สำหรับการติดต่อและดำเนินรูปแบบการสัมภาษณ์กับกลุ่มตัวอย่าง โดยข้อมูลรายละเอียดบุคคลและวันที่ดำเนินการสัมภาษณ์เชิงลึกได้แสดงตามหัวข้อประชากร เป้าหมายและกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นหัวข้อถัดไป

2.2 การสังเกตการณ์อย่างมีส่วนร่วม (Participant Observation) เป็นวิธีการศึกษาโดยการสังเกตการณ์แบบไม่มีโครงสร้าง (Unstructured Observation) เพื่อทำความเข้าใจกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ซึ่งผู้ศึกษาได้เข้าไปสังเกตการณ์ในภาคสนาม (Field) ของความร่วมมือใน ศอ.ปส.ย. โดยวางบทบาทเป็นผู้สังเกตการณ์แบบเข้าร่วม (Observer as participant) ซึ่งได้เข้าร่วมสังเกตการณ์และร่วมดำเนินกิจกรรมตามโอกาสที่จำเป็นและเอื้ออำนวย ในฐานะเจ้าหน้าที่ของสำนักงาน ป.ป.ส. ที่มาช่วยดำเนินกิจกรรม/โครงการ แต่ไม่ได้มีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรง รวมถึงไม่ปิดบังว่ากำลังดำเนินการศึกษาอยู่ เพื่อให้สามารถเข้าใจจากมุมมองของคนใน (Emic

View) ได้อย่างลึกซึ้ง แต่ยังป้องกันมิให้ถลำลึกหรือมีความผูกพันทางด้านอารมณ์กับกลุ่ม จนไม่สามารถเข้าใจปรากฏการณ์จากมุมมองของคนนอกได้ เนื่องจากความมีอคติและเอนเอียง โดยกิจกรรม/โครงการและช่วงเวลาที่ได้สังเกตการณ์ มีดังต่อไปนี้

2.2.1 การสังเกตการณ์กิจกรรม/โครงการในความร่วมมือ โดยเป็นการเข้าร่วมสังเกตการณ์การประชุมหรือโครงการต่างๆ ดังต่อไปนี้

- การประชุมเชิงปฏิบัติการ ศอ.ปส.ย.ระดับภูมิภาค ระหว่างวันที่ 12-14 มีนาคม พ.ศ. 2551 ณ จังหวัดศรีสะเกษ จังหวัดนครนายก
- งานมหกรรมวันต่อต้านยาเสพติด ระหว่างวันที่ 21-22 มิถุนายน พ.ศ. 2551 ณ ลานกิจกรรมสยามสแควร์ กรุงเทพมหานคร
- การประชุมเชิงปฏิบัติการติดตามผลการดำเนินงาน ศอ.ปส.ย. ปี 2551 ระหว่างวันที่ 8-9 กันยายน พ.ศ. 2551 ณ โรงแรมอมารี แอร์พอร์ต ดอนเมือง กรุงเทพมหานคร
- การประชุมจัดเตรียมโครงการมหกรรมป้ายผ้า “รวมพลังเยาวชนไทย พร้อมใจทำความดีตามคำพ่อสอน” ในวันที่ 29 ตุลาคม พ.ศ. 2551 ณ สำนักงาน ป.ป.ส. กรุงเทพมหานคร
- โครงการมหกรรมป้ายผ้า “รวมพลังเยาวชนไทย พร้อมใจทำความดีตามคำพ่อสอน” ในวันอาทิตย์ที่ 23 พฤศจิกายน พ.ศ. 2551 ณ สนามกีฬามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต จังหวัดปทุมธานี และการเข้าที่พักเตรียมความพร้อมเยาวชน ในวันเสาร์ที่ 22 พฤศจิกายน พ.ศ. 2551 ณ ศรีปทุม ลอจิสเตียส์รีสอร์ท จังหวัดปทุมธานี
- งานมหกรรมวันต่อต้านยาเสพติด ในวันที่ 26 มิถุนายน พ.ศ. 2552 ณ อาคารอิมแพค เมืองทองธานี จังหวัดนนทบุรี
- การประชุมคณะกรรมการ ศอ.ปส.ย.ระดับชาติ ครั้งที่ 2/2552 ระหว่างวันที่ 23-25 ตุลาคม พ.ศ. 2552 ณ โรงแรมรัชดาซิตี้ กรุงเทพมหานคร
- การประชุมคณะทำงานเยาวชน ศอ.ปส.ย. ส่วนกลาง ประจำเดือน ตุลาคม พ.ศ. 2552 ในวันที่ 31 ตุลาคม พ.ศ. 2552 ณ สำนักงาน ป.ป.ส. กรุงเทพมหานคร
- การฝึกอบรมคณะทำงานเฝ้าระวังปัญหาเสพติดภาคเยาวชน รุ่นที่ 1 ระหว่างวันที่ 6-8 พฤศจิกายน 2552 ณ โรงแรมเดอะไดนาสตี กรุงเทพมหานคร
- การประชุมพิจารณาตรวจรับเว็บไซต์ ศอ.ปส.ย. ครั้งที่ 1 ในวันที่ 28 ธันวาคม พ.ศ. 2552 ณ สำนักงาน ป.ป.ส. กรุงเทพมหานคร

- การประชุมพิจารณาตรวจรับเว็บไซต์ ศอ.ปส.ย. ครั้งที่ 2 ในวันที่ 21 มกราคม พ.ศ. 2553 ณ สำนักงาน ป.ป.ส. กรุงเทพมหานคร

2.2.2 การสังเกตการณ์ปฏิสัมพันธ์แบบไม่เป็นทางการโดยทั่วไป เป็นการสังเกตการณ์ปฏิสัมพันธ์ในการพบปะพูดคุยแบบไม่เป็นทางการทั่วไป โดยเยาวชนที่เข้าร่วม ศอ.ปส.ย. ได้เข้ามาพบปะพูดคุยอย่างไม่เป็นทางการกับเจ้าหน้าที่สำนักงาน ป.ป.ส. และเจ้าหน้าที่ สปส.อป. ภายในพื้นที่สำนักงาน ป.ป.ส. เพื่อประสานงานและปรึกษาหารือในการดำเนินกิจกรรม/โครงการต่างๆ ประมาณเดือนละ 1-2 ครั้งโดยเฉลี่ย ทั้งนี้ได้สังเกตการณ์มาตั้งแต่ช่วงริเริ่มการจัดตั้ง ศอ.ปส.ย. ขึ้นในเดือน สิงหาคม พ.ศ. 2550 จนถึงเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2553

ประชากรเป้าหมายและกลุ่มตัวอย่าง

1. **ประชากรเป้าหมาย** เนื่องจากขอบเขตในการศึกษาได้กำหนดขอบเขตเฉพาะ ศอ.ปส.ย. ส่วนกลาง ฉะนั้นประชากรเป้าหมายที่ใช้ในการศึกษา ประกอบด้วยประชากรจากองค์กรต่างๆ ที่เข้าร่วมดำเนินงานใน ศอ.ปส.ย. ส่วนกลาง และประชากรจากองค์กรที่มีบทบาทเป็นผู้รับบริการโดยตรงจาก ศอ.ปส.ย.ส่วนกลาง ดังนี้

1.1 **องค์กรที่เกี่ยวข้องใน ศอ.ปส.ย.ส่วนกลาง** มีทั้งหมด 3 องค์กร ซึ่งจะได้กล่าวรายละเอียดถึงบทบาทและความสัมพันธ์ของแต่ละองค์กรในบทถัดไป โดยประชากรเป้าหมายที่เกี่ยวข้องของทั้ง 3 องค์กร มีดังนี้

1.1.1 **สำนักงาน ป.ป.ส.** ประชากรที่เกี่ยวข้องในสำนักงาน ป.ป.ส. คือ ข้าราชการสำนักงาน ป.ป.ส. ส่วนกลาง เฉพาะที่ดำเนินงาน ศอ.ปส.ย. ทั้งในระดับนโยบายและระดับปฏิบัติ ทั้งนี้เป็นข้าราชการที่สังกัดสำนักพัฒนาการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด จากส่วนพัฒนาและประสานการป้องกันยาเสพติด และจากส่วนยุทธศาสตร์และอำนวยการ มีจำนวนทั้งสิ้น 5 คน ดังนี้

- นางอัญชลี ศิริทรัพย์ ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด
- นางสาวชนพิศ ชุ่มวัฒนะ ผู้อำนวยการส่วนยุทธศาสตร์และอำนวยการ
- ม.ล.พรวิศิษฐ์ วรวรรณ ผู้อำนวยการส่วนพัฒนาและประสานการป้องกันยาเสพติด

- นางสาวอรอนงค์ ลาภภูวนารถ หัวหน้ากลุ่มงานประสานการป้องกัน ยาเสพติดในกลุ่มเยาวชน

- นางสาวสุภาภรณ์ ชัยอนุกุล นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ

1.1.2 สมาคมองค์กรพัฒนาเอกชนเพื่อการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดภาคพื้นเอเชีย-แปซิฟิก (สปส.อป.) มีประชากรที่เกี่ยวข้องกับ ศอ.ปส.ย. ส่วนกลาง จำนวนทั้งสิ้น 1 คน ซึ่งมีบทบาทเป็นพี่เลี้ยงด้านการบริหารจัดการทางการเงินให้กับเยาวชนใน ศอ.ปส.ย. ส่วนกลาง ดังนี้

- นายทำนุ สิริสิงห์ ที่ปรึกษา สปส.อป.

1.1.3 คณะทำงานเยาวชน ศอ.ปส.ย. ส่วนกลาง มีประชากรเป้าหมายเป็น เยาวชนจาก 2 ส่วน โดยส่วนแรก คือ เยาวชนที่มีองค์การสังกัด ได้แก่ สโมสรวิทยากรเยาวชน และ อีกส่วนหนึ่ง คือ เยาวชนที่ไม่มีองค์การสังกัดโดยเป็นแกนนำเยาวชนจากสถานศึกษาต่างๆ ซึ่งในปัจจุบันคณะทำงานเยาวชน ฯ ทั้งสองกลุ่มมีจำนวนทั้งสิ้น 15 คน แบ่งเป็น ดังนี้

กลุ่มแรก สังกัดสโมสรวิทยากรเยาวชน จำนวน 6 คน ได้แก่

- นายเกรียงไกร สัจจะหยุดย หัวหน้า ศอ.ปส.ย.ส่วนกลาง
- นายวรศิษฐ์ ดีปัญญา เจ้าหน้าที่ประสานพื้นที่ ศอ.ปส.ย. ภาค 4
- นางสาวพรรณทิศา กิตติรัตนโชติ เจ้าหน้าที่ประสานพื้นที่ ศอ.ปส.ย.

ภาค 5

- นายรณกร จักกรวย เจ้าหน้าที่ฝ่ายสารสนเทศ
 - นางสาวกัณตกานต์ รัตแดง เลขานุการ ศอ.ปส.ย.ส่วนกลาง
 - นางสาวกานต์มณี พุทไทย ผู้ช่วยเลขานุการ ศอ.ปส.ย.ส่วนกลาง
- กลุ่มที่สอง ไม่มีองค์การภาคเยาวชนสังกัด จำนวน 9 คน ได้แก่
- นายพรอนันต์ธวัฒน์ ภาชะรัตน์ หัวหน้าส่วนประสานพื้นที่ ศอ.ปส.ย.

ส่วนกลาง

- นางสาวณิชา ขวดแก้ว เจ้าหน้าที่ประสานพื้นที่ ศอ.ปส.ย. ภาค 1
- นางสาวพัชรพร ชูสาร เจ้าหน้าที่ประสานพื้นที่ ศอ.ปส.ย. ภาค 2
- นางสาวอภิญา ปินไชยเครือ เจ้าหน้าที่ประสานพื้นที่ ศอ.ปส.ย.

ภาค 3

- นางสาววนิดา ภูวนา เจ้าหน้าที่ประสานพื้นที่ ศอ.ปส.ย. ภาค 6
- นางสาวสุภา ติงวิมลตระกูล เจ้าหน้าที่ประสานพื้นที่ ศอ.ปส.ย. ภาค 7

- นางสาวศุภาพิชญ์ พงศ์สร้อยเพชร เจ้าหน้าที่ประสานพื้นที่ ศอ.ปส.ย.

ภาค 8

- นางสาวรัตนภรณ์ คำมุงคุล เจ้าหน้าที่ประสานพื้นที่ ศอ.ปส.ย.ภาค 9

- นางสาวมานิตา ศิลปะเฉลิม เลขานุการส่วนประสานพื้นที่

1.2 องค์การที่รับบริการโดยตรงจาก ศอ.ปส.ย.ส่วนกลาง โดยมีประชากรเป้าหมายที่เกี่ยวข้อง คือ คณะทำงาน ศอ.ปส.ย.ภาค และเจ้าหน้าที่สำนักงาน ปปส.ภาค/กทม. ที่มีบทบาทเป็นพี่เลี้ยงให้กับ ศอ.ปส.ย.ภาค ซึ่งประชากรกลุ่มนี้ ถือเป็นกลุ่มผู้รับบริการโดยตรงจาก ศอ.ปส.ย.ส่วนกลาง

2. กลุ่มตัวอย่าง จากประชากรเป้าหมายข้างต้น ผู้ศึกษาได้สุ่มกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาเพื่อทำการสัมภาษณ์เชิงลึก โดยการศึกษาความร่วมมือในการป้องกันปัญหายาเสพติดของ ศอ.ปส.ย. นี้ เป็นการศึกษาในเชิงคุณภาพ และมีจำนวนประชากรที่ศึกษาไม่มากนัก จึงใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เพื่อให้สามารถเลือกบุคคลที่เป็นแกนหลักหรือเป็นผู้ให้ข้อมูลหลักหรือข้อมูลสำคัญตามประเด็นและกรอบในการศึกษา (Key Informants)

ทั้งนี้ ได้ดำเนินการสุ่มกลุ่มตัวอย่างและสัมภาษณ์เชิงลึกกระจายทั้ง 3 องค์การในความร่วมมือของ ศอ.ปส.ย. ได้แก่ สำนักงาน ป.ป.ส. สุ่มตัวอย่างจำนวน 3 คน จากประชากรทั้งหมด 5 คน สปส.อป. สุ่มตัวอย่างจำนวน 1 คน จากประชากรทั้งหมด 1 คน และคณะทำงานเยาวชน ศอ.ปส.ย.ส่วนกลาง สุ่มตัวอย่างจำนวน 4 คน จากประชากรทั้งหมด 15 คน รวมถึงได้สุ่มและสัมภาษณ์ตัวอย่างจากองค์การที่เป็นผู้รับบริการโดยตรงอีกจำนวน 2 คน กลุ่มตัวอย่างทั้งหมดในการศึกษาจึงรวมเป็นจำนวน 10 คน โดยมีรายละเอียดและวันที่ดำเนินการสัมภาษณ์เชิงลึกตามตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1
กลุ่มตัวอย่าง

องค์กร	ตัวอย่าง	ตำแหน่ง	วันที่สัมภาษณ์
สำนักงาน ป.ป.ส.	นางสาวชนนพิศ ชุ่มวัฒนะ	ผู้อำนวยการส่วน ยุทธศาสตร์และ อำนาจการ	- 30 ธันวาคม 2552 - 10 กุมภาพันธ์ 2553 (รวม 2 ครั้ง)
	ม.ล.พรวิศิษฐ์ วรรณ	ผู้อำนวยการส่วนพัฒนา และประสานการป้องกัน ยาเสพติด	- 19 ธันวาคม 2552 - 5 กุมภาพันธ์ 2553 (รวม 2 ครั้ง)
	นางสาวสุภาภรณ์ ชวณกุล	นักวิเคราะห์นโยบายและ แผนปฏิบัติการ	4 กุมภาพันธ์ 2553
สปส.อป.	นายทำนุ สิริสิงห	ที่ปรึกษา สปส.อป.	25 มกราคม 2553
คณะกรรมการเยาวชน ศอ.ปส.ย. ส่วนกลาง	นายเกรียงไกร สัจจะหฤทัย	หัวหน้า ศอ.ปส.ย. ส่วนกลาง	3 กุมภาพันธ์ 2553
	นางสาวปิยนุช รัตนแดง	เลขานุการ ศอ.ปส.ย. ส่วนกลาง	26 มกราคม 2553
	นางสาววนิดา ภูวนานา	เจ้าหน้าที่ประสานพื้นที่	10 กุมภาพันธ์ 2553
	นางสาวพัชรพร ชูสาร	เจ้าหน้าที่ประสานพื้นที่	10 กุมภาพันธ์ 2553
องค์กรที่รับบริการ โดยตรงจาก ศอ.ปส.ย. ส่วนกลาง	นายวงศกร เอี่ยมประเสริฐ	ประธาน ศอ.ปส.ย. จังหวัด พระนครศรีอยุธยา	24 กุมภาพันธ์ 2553
	นายสุวิทย์ เจียรสุวรรณ	นักวิเคราะห์นโยบายและ แผนปฏิบัติการ สำนักงาน ปปส.ภาค 2	24 กุมภาพันธ์ 2553

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เนื่องจากการศึกษาความร่วมมือในการป้องกันยาเสพติดของ ศอ.ปส.ย. เป็นการศึกษาในเชิงคุณภาพ เครื่องมือที่สำคัญที่ใช้ในการศึกษาเพื่อช่วยในการเก็บข้อมูล จึงมีดังนี้

1. **แนวคำถาม** เพื่อเป็นแนวทางเบื้องต้นโดยรวม สำหรับใช้ในการสัมภาษณ์เชิงลึก และช่วยให้การสัมภาษณ์อยู่ในขอบเขตและประเด็นที่สนใจศึกษา โดยจะระบุเป็นประเด็นรวมๆ ที่

จำเป็นต้องถามซึ่งยืดหยุ่นตามสถานการณ์ แต่จะไม่ระบุข้อความอย่างเฉพาะเจาะจงว่าต้องถามอะไรบ้าง โดยแนวคำถามที่ใช้ในการศึกษาได้แสดงตามภาคผนวก ก

2. แบบบันทึกข้อมูลภาคสนาม (Field notes) เป็นเครื่องมือสำหรับการสังเกตการณ์ โดยรายละเอียดของสิ่งต่างๆ ที่ได้จากการสังเกตการณ์ ผู้ศึกษาได้จดโดยใช้แบบบันทึกข้อมูลภาคสนามเป็นเครื่องมือ ซึ่งทำให้สามารถเก็บและประมวลข้อมูลได้เป็นระยะ และป้องกันการลืมข้อมูล

การตรวจสอบข้อมูล

หลังจากการเก็บรวบรวมข้อมูลแล้ว ผู้ศึกษาได้ตรวจสอบข้อมูลว่าครบถ้วน ถูกต้องและน่าเชื่อถือหรือไม่ โดยวิธีการหลักจะใช้การตรวจสอบแบบสามเส้า (Triangulation) เพื่อให้ข้อมูลที่ได้เป็นข้อมูลที่มีคุณภาพและน่าเชื่อถือ ซึ่งจะส่งผลต่อการประมวล วิเคราะห์และสรุปผลต่อไป ทั้งนี้การตรวจสอบแบบสามเส้าที่ใช้ได้ดำเนินการใน 2 แบบ ดังนี้

1. การตรวจสอบสามเส้าด้านข้อมูล (Data Triangulation) ซึ่งได้ดำเนินการสำรวจข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เชิงลึกในประเด็นเดิมซ้ำ 2 ครั้ง ในวันและเวลาที่แตกต่างกัน กับกลุ่มตัวอย่าง 2 คน ได้แก่ นางสาวชนพิศ ชุ่มวัฒนะและ ม.ล.พรวิศิษฐ์ วรวรรณ ตามรายละเอียดที่แสดงในตารางที่ 3.1 ที่ผ่านมา เพื่อตรวจสอบว่าข้อมูลถูกต้องตรงกันทั้ง 2 ครั้งหรือไม่

รวมถึงได้สัมภาษณ์เชิงลึกในประเด็นเดิมซ้ำกัน ตามแนวคำถามที่แสดงดังภาคผนวก ก ต่อบุคคลจากองค์กรต่างๆ ที่เกี่ยวข้องในความร่วมมือ เพื่อตรวจสอบว่าข้อมูลที่ได้จากบุคคลและองค์กรที่แตกต่างกัน มีข้อมูลที่เหมือนหรือแตกต่างกันหรือไม่

ซึ่งข้อมูลที่ได้สำรวจและตรวจสอบโดยวิธีการนี้ พบว่า ข้อมูลโดยรวมเป็นข้อมูลที่สอดคล้องถูกต้องตรงกัน ยกเว้นข้อมูลในรายละเอียดบางประการ เช่น วัน เวลา สถานที่ และรายละเอียดในการดำเนินกิจกรรม/โครงการ เป็นต้น ที่กลุ่มตัวอย่างให้ข้อมูลไม่ตรงกันบ้าง จึงได้ตรวจสอบข้อมูลเพื่อความถูกต้องอีกชั้นหนึ่งโดยการตรวจสอบสามเส้าด้านวิธีการซึ่งจะได้กล่าวในข้อถัดไป

2. การตรวจสอบสามเส้าด้านวิธีการ (Methodological Triangulation) ได้ตรวจสอบข้อมูลที่ได้จากวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึกในกลุ่มตัวอย่างทั้ง 10 คน ตามรายละเอียดที่กล่าวแล้วข้างต้น เปรียบเทียบกับข้อมูลที่ได้จากวิธีการวิจัยเอกสาร และวิธีการสังเกตการณ์ ในช่วงเวลาและสถานที่ต่างๆ ดังกล่าวแล้วในหัวข้อที่ผ่านมา ว่ามีข้อมูลที่ได้ในแต่ละวิธีการเหมือน

หรือแตกต่างกันหรือไม่ โดยการตรวจสอบข้อมูลจากวิธีการนี้ทำให้ได้ข้อมูลที่มีคุณภาพ ถูกต้อง และน่าเชื่อถือ สำหรับประมวลผลและวิเคราะห์ต่อไป

ขั้นตอนการดำเนินการกับข้อมูล

หลังจากที่ได้สำรวจและรวบรวมข้อมูลทั้งข้อมูลปฐมภูมิและทุติยภูมิแล้ว ผู้ศึกษาได้ประมวลผล ดำเนินการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ตามกรอบแนวคิดในประเด็นที่ศึกษา และดำเนินการพรรณนาถึงปรากฏการณ์ความร่วมมือในการป้องกันยาเสพติดของ ศอ.ปส.ย. ตามประเด็นที่ศึกษา รวมถึงสรุปและเขียนรายงานผลการศึกษาที่ได้